

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

2022- Nr.
Į 2022-03-30 Nr. 141-P-4
2022-05-25 Nr. 141-P-13

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas (toliau – Komitetas) 2022 m. kovo 30 d. posėdžio protokolu Nr. 141-P-4 prašė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – Ministerija) išanalizuoti ir nustatyti priežastis: a) dėl valstybės įmonės Registrų centro neatlygintinai teikiamų paslaugų kiekio nuolatinio didėjimo; b) dėl kokių priežasčių duomenų gavėjai ne visada naudojami ekonomiškiausiu duomenų gavimo būdu; c) nurodyti inicijuotus sprendimus identifikuotoms priežastims šalinti.

Ministerija, reaguodama į minėtą Komiteto protokolinį sprendimą, 2022 m. gegužės 12 d. raštu Nr. 3-1886 „Dėl informacijos apie registrų duomenų naudojimą pateikimo“ kreipėsi į 20 valstybės ir savivaldybių institucijų, gaunančių iš registrų didžiausius kiekius neatlygintinų duomenų (toliau – stambūs duomenų gavėjai), prašydama pateikti informaciją, kaip jų institucijose, naudojantis registrų paslaugomis, laikomasi BDAR¹ taisyklių; ar vedami duomenų tvarkymo veiklos įrašai (ar įdiegtas registrų apskaitos žurnalas, kurį pildo darbuotojai, turintys prieigą prie valstybės registrų ir informacinių sistemų); tuo atveju, jeigu institucijoje įdiegtas registrų naudojimo auditas, buvo prašoma pagal vidinius įrašus nurodyti tikslų registrų duomenų gavimo skaičių nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. ir nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gegužės 1 d. Minėto rašto tikslas buvo įvertinti, ar institucijos valdo iš registrų gaunamų duomenų srautus, ar kontroliuoja duomenų gavimo tikslus ir teisėtumą.

Kartu pažymime, kad Ministerija, atsižvelgdama į Komiteto 2022 m. gegužės 25 d. protokolinį sprendimą Nr. 141-P-13, 2022 m. spalio 6 d. raštu Nr. 3-4409 „Dėl neatlygintino registrų duomenų naudojimo“ pakartotinai kreipėsi į 20 stambiausių duomenų gavėjų, pastariesiems primindama apie nuolat didėjantį valstybės lėšų poreikį neatlygintinoms registrų paslaugoms kompensuoti bei ragindama atsakingiau naudotis registrais, sugriežtinti neatlygintino registrų duomenų gavimo vidaus kontrolę. Ministerija, taip pat prašė pateikti informaciją, ar šioms institucijoms 2021–2022 metais buvo priskirtos papildomos naujos funkcijos, susijusios su neatlygintu registrų duomenų gavimu.

Įvertinus atsakymus, į minėtame rašte pateiktus klausimus, manome, jog neatlygintino registrų duomenų teikimo pagausėjimas gali būti siejamas su pastaruoju metu didėjančiu valstybės socialinių paramų bei kompensacijų teikimu, naujų administracinių ir viešųjų paslaugų įvedimu (pvz. socialinės paramos „vaiko pinigai“ realizavimas pareikalavo labai didelio registrų duomenų kiekio). Kartu automatizuojant viešųjų paslaugų administravimą, auga ir piliečių aktyvumas – sulaukiama vis daugiau skundų, pareiškimų, prašymų (gyventojai aktyviau naudojami savo teisėmis, nagrinėjant prašymus, skundus būtina identifikuoti kreipimosi subjektą ir / ar objektą). Kita vertus, gauta

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)

informacija leidžia daryti prielaidas, kad kai kuriais atvejais institucijose nėra užtikrinama neatlygintino registrų duomenų gavimo vidaus kontrolė, dėl ko institucijos gali būti nesuinteresuotos taupiai ir atsakingai naudotis registrų duomenimis. Suprantama, kad dėl labai didelio teikiamų duomenų srauto, nustatyti visus iš registrų neatlygintinai gaunamų duomenų naudojimo teisėtumo ar pagrįstumo atvejus gali būti sudėtinga, tačiau tai tuo pačiu nepaneigia institucijų pareigos užtikrinti ir stiprinti registrų duomenų gavimo vidaus kontrolę.

Pažymėtina, kad viešojo administravimo subjektų neatlygintinas registrų naudojimas sumažina šalies gyventojams administracinę naštą bei užtikrina kokybiškesnę viešąjį administravimą – valstybės ir savivaldybių institucijoms užtikrinama galimybė greitai gauti patikimą ir tikslią informaciją iš valstybės registrų. Todėl, didėjančio neatlygintino registrų duomenų teikimo masto ir dėl to didėjančio valstybės lėšų poreikio klausimą būtina spręsti kompleksiskai, išlaikant balansą tarp kokybiško viešojo administravimo bei gyventojų administracinės naštos lygio. Vienas iš šiuo metu Ministerijoje svarstomų sprendimų aptariamai problemai spręsti – atsisakyti neatlygintino duomenų teikimo institucijoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti, t. y. institucijos, mokėdamos už registrų duomenis iš joms skirtų asignavimų, tikėtina, atsakingiau vertintų užsakomų duomenų kiekį. Taip pat sprendžiama dėl registrų paslaugų įkainių skaičiavimo modelio pakeitimo, svarstoma įvesti paprastesnį atlyginimo už registrų duomenų teikimą dydžių apskaičiavimo mechanizmą (siekiant valstybės ir savivaldybių institucijoms (tuo atveju, jei būtų atsisakyta neatlygintinų duomenų) palengvinti planuojamų lėšų poreikį registrų paslaugoms gauti apskaičiavimą – įvesti fiksuotą mėnesinį abonementinį mokestį).

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Eglė Markevičiūtė

